

Indledende bemærkninger

Denne rettevejledning er udarbejdet som hjælp til de censorer, der retter besvarelser til revisoreksamen 2015 og til støtte for nuværende og kommende kandidater, som ønsker en vejledning til, hvilke emner der burde/kunne være omtalt i besvarelsen.

Rettevejledningen angiver i skemaform en række forhold, som censorerne (eksaminator og censor) kan benytte som en form for tjekliste til gennemgang af den enkelte besvarelse. Til hvert spørgsmål er der angivet en række punkter, som besvarelsen bør/kan omfatte.

Kandidatens konkrete besvarelse og de forudsætninger, som kandidaten redegør for i sin besvarelse, har også betydning, og det er derfor ikke muligt eller hensigtsmæssigt at anvende denne rettevejledning som et rent matematisk hjælpemiddel til at afgøre, om en kandidat er bestået eller ej. Klarheden og formuleringerne har også betydning for nytteværdien, og skal derfor også indgå i bedømmelsen.

De enkelte punkter i denne rettevejledning har ikke samme vægt i vurderingen af en besvarelse, og det er således censorernes samlede vurdering af de enkelte spørgsmål, der er afgørende for, om en kandidat anses for bestået eller ikke-bestået.

Omtaler kandidaten et forhold angivet i rettevejledningen enten overfladisk eller direkte fejlbehæftet, kan dette ikke tillægges vægt. F.eks. er det ikke tilstrækkeligt, at en kandidat i sin besvarelse anfører den konkrete henvisning til en lovbestemmelse eller standard, hvis ikke kandidaten redegør for, hvorfor denne henvisning er relevant, og hvad bestemmelsen indeholder.

Omvendt kan der være tilfælde, hvor en kandidat vælger at strukturere besvarelsen anderledes end forudsat i denne rettevejledning, men hvor besvarelsen alligevel vurderes at være bestået. Især kan det forekomme, at en kandidat vælger at strukturere sin besvarelse af et spørgsmål, der er opdelt i et eller flere underspørgsmål, anderledes end det er forudsat i denne rettevejledning. Såfremt kandidatens opdeling i øvrigt virker naturlig, og besvarelsen har samme værdi for modtageren, skal dette ikke ændre den samlede vurdering af besvarelsen.

Den samlede vurdering af, om en kandidat er bestået, vil ikke kun være et spørgsmål om, hvorvidt kandidaten korrekt redegør for de punkter, som er anført i denne rettevejledning, men også i hvilket omfang kandidaten begrundet sin besvarelse.

Afgørende er, om besvarelsen er forståelig, samt om besvarelsen samlet set må anses for at have værdi for modtageren.

Karakter gives efter 12-skalaen på de enkelte spørgsmål og sammenfattes til en samlet karakter for opgaven som helhed og til "bestået" eller "ikke-bestået". Karaktergivningen baseres på en helhedsbedømmelse af kandidatens besvarelse.

Spørgsmål 1 (33 %)

Du bedes redegøre for og begrunde de overvejelser, som du vil gøre dig i forbindelse med henvendelsen fra Hans Peter Hansen herunder hvilke opgaver, som du eventuelt ville kunne assistere ham med.

<i>Generelt om spørgsmålet</i>	
Besvarelsen skal vise en klar holdning til, om kundeforholdet kan accepteres. Formålet med spørgsmålet er ikke, at kandidaten skal opliste generelle ting vedrørende kunde- og opgaveaccept, men at kandidaten skal have en begrundet holdning til accept af opgaven, herunder især forholde sig til uafhængighed.	
<i>Besvarelsens struktur</i>	
Der forventes et kort og præcist notat, gerne med henvisning til relevant regulering. Det er centralt, at kandidaten formår at fokusere på de væsentlige problemstillinger og oplysningerne i opgaveteksten.	
<i>Centrale problemstillinger</i>	
Det centrale i opgaven er at vurdere kandidatens uafhængighed i forhold til Hans Peter Hansen (RL §24). Det skal trække væsentlig ned, hvis ikke kandidaten er opmærksom på, at der kan være en uafhængighedsproblematik over for Hans Peter Hansen og forholder sig hertil.	
<i>Forhold vedrørende kunde- og opgaveaccept</i>	
I forbindelse med overvejelser omkring accept af en kunde, skal følgende forhold indgå i den generelle overvejelse: <ul style="list-style-type: none"> • Integriteten hos virksomhedens betydende ejere, centrale ledelsesmedlemmer og øverste ledelse. (Baseret på oplysningerne i opgave teksten, er der ingen forhold, som indikerer manglende integritet – besvarelsen forventes højst at indeholde en kort omtale heraf) • Kompetencen hos opgaveteamet (revisorerne). Kan opgaveteamet udføre opgaven, har man den nødvendige tid og medarbejderressourcer. (Baseret på oplysningerne i opgave teksten, er ikke forhold, som gør, at kandidaten ikke har kompetencerne til at udføre opgaven – besvarelsen forventes højst at indeholde	

<p>en kort omtale heraf)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan revisionsfirmaet og revisorteamet overholde de etiske krav. (Baseret på oplysningerne i opgave teksten, er ikke forhold, som gør, at kandidaten ikke kan overholde de etiske krav – besvarelsen forventes højst at indeholde en kort omtale heraf) • Er der den nødvendige habilitet / uafhængighed hos den kundeansvarlige partner og revisorteamet. (Se omtale nedenfor) <p>Idet kandidaten og Hans Peter Hansen spiller badminton sammen hver uge, og inviterer hinanden til private sammenkomster, når der er anledning hertil, bør kandidaten i sin besvarelse koncentrere sig omkring vurdering af uafhængighed.</p> <p>Udgangspunktet er, at der ikke er uafhængighed mellem kandidaten og Hans Peter Hansen, idet det vurderes, at disse har nogle relationer, som kan drage revisors uafhængighed i tvivl set fra en tredje mand. Kandidaten bør derfor argumentere for, at opgaven ikke accepteres med kandidaten selv, som den kundeansvarlige. Opgaven vil dog kunne løses af en anden statsautoriseret revisor hos SR Revision, da der ikke vurderes af være en konflikt vedrørende uafhængighed mellem Hans Peter Hansen og SR Revision.</p> <p>Argumentationen er det centrale i besvarelsen, hvorfor opgaven alternativt kan accepteres under forudsætning af, at der opstilles passende sikkerhedsforanstaltninger.</p>	
<p><i>Besvigelser og Hvidvask</i></p>	
<p>Der er ikke noget i opgaveteksten, der indikerer, at der skulle være forhold omkring besvigelser, hvidvask mv. Det skal derfor trække væsentlig ned, hvis kandidaten anfører dette som en begrundelse for ikke at acceptere valget som revisor. Det må forudsættes at kandidaten antager, at der ikke er problemer hermed.</p>	
<p><i>Assistance med opgaver</i></p>	
<p>Baseret på kandidatens besvarelse af kundeaccepten bør der tages stilling til, hvorledes kandidaten kan hjælpe Hans Peter Hansen. Som beskrevet ovenfor vil kandidaten som udgangspunkt skulle anbefale, at en anden partner hos SR revision påtager sig hele</p>	

<p>kundeengagementet.</p> <p>Kandidaten vil dog principielt kunne assistere Hans Peter Hansen med udarbejdelse af notat omkring selskabsstruktur samt regnskabsmæssige og skattemæssige konsekvenser ved eventuelt opkøb af eksisterende bagerforretninger, idet dette er rene rådgivningsopgaver. Under hensyntagen til kundestørrelsen, vil det dog i praksis næppe være hensigtsmæssigt.</p> <p>Kandidaten bør konkludere, at revisionen bør varetages af en anden partner hos SR Revision</p>	
Rettebemærkninger til spørgsmål 1	
Karakter for spørgsmål 1	

<p>Spørgsmål 2 (33 %)</p> <p>Du bedes udarbejde et kortfattet notat til din chef vedrørende den potentielle nye kunde og accept af revisionsopgaven. Det forventes, at du redegør for eventuelle yderligere handlinger, som skal foretages inden den endelige accept af opgaven foretages.</p>

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<i>Generelt om spørgsmålet</i>	
Besvarelsen skal fokusere på kundeaccept med vægt på de informationer, som skal indsamles i forbindelse med besøget fra Geoffrey Wang. Formålet med spørgsmålet er ikke, at kandidaten skal opliste generelle ting vedrørende kunde- og opgaveaccept, men at kandidaten skal have en begrundet holdning til, hvad der skal indhentes af yderligere informationer før opgaven evt. kan accepteres.	
<i>Besvarelsens struktur</i>	
Der forventes et kort og præcist notat baseret på de informationer, der gives i opgaven.	
<i>Centrale problemstillinger</i>	
Det centrale i opgaven er at fokusere på kundeaccepten med vægt på de informationer, som skal indsamles. Dette indbefatter særligt informationer vedrørende forståelse af virksomheden samt informationer til sikring af, at reglerne i henhold til hvidvaskningslovens	

<p>bestemmelser overholdes.</p> <p>Der er ingen indikationer i opgaveteksten på, at opgaven ikke kan accepteres. De generelle formalia vil dog skulle være opfyldt.</p>	
<p><i>Kundeaccept procedurer</i></p>	
<p>Kandidaten skal forholde sig til, om den mulige kunde, driver en meningsfuld og seriøs samt etisk forsvarlig virksomhed. For at opnå en forståelse for forretningsmodellen, må der som udgangspunkt indhentes svar på følgende forhold:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvem er den/de ultimative ejere, herunder revisors udfordring og dokumentation af ejerkredsen/strukturen • Hvor kapitalen kommer fra, herunder om kapitalen kunne stamme fra kriminel aktivitet eller dække over hvidvask • Hvem der udgør ledelsen • Hvilken virksomhed der drives <p>Geoffrey Wang skal spørges om disse oplysninger i forbindelse med mødet.</p> <p>Baseret på oplysningerne i opgaven er der ingen af ovenstående forhold, som vurderes at være kritiske, og som kunne indikere, at opgaven ikke vil kunne påtages.</p>	
<p><i>Hvidvaskningsloven</i></p>	
<p>I relation til forebyggende foranstaltninger mod hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme er der skærpede krav til revisor, der indbefatter handlinger i kundeacceptfasen. Kandidaten skal forholde sig til disse regler.</p> <p>Revisor skal sikre sig identifikation af kunden, og revisor skal derfor kræve legitimation fra kunden, der sikrer en bekræftelse af, at personen er den, han udgiver sig for at være (Lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, §12).</p> <p>Som legitimation og dokumentation skal kræves:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn, adresse og cpr-nr. eller anden dokumentation, hvis personen ikke har et cpr-nr. Det kan være kopi af pas eller lignende id. • Navn og adresse på virksomheden samt cvr-nr. eller anden lignende dokumentation. • En klarlæggelse af virksomhedens ejer- og	

<p>kontrolstruktur og virksomhedens reelle ejer skal identificeres. Som en del af undersøgelsen af kontrolstrukturen skal der indhentes oplysninger om kundens juridiske form, den kontrollerende ejerkreds og ledelse samt tegningsregler.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplysninger om kundens formål med forretningsforbindelsen og tilsigtet omfang. <p>Geoffrey Wang skal anmodes om disse oplysninger forud for en evt. kundeaccept. Ud fra de angivne oplysninger i opgaven, er der ingen indikationer på, at Geoffrey Wang ikke kan accepteres som kunde.</p>	
<p>Rettebemærkninger til spørgsmål 2</p>	
<p>Karakter for spørgsmål 2</p>	

<p>Spørgsmål 3 (33 %) Du bedes redegøre for og begrunde, hvorledes du vil besvare henvendelsen fra Comfort Advisory, herunder hvorledes du vil forholde dig til situationen, og hvilke muligheder du ser.</p>
--

Bemærkninger til censor	Bemærkninger til besvarelsen
<p><i>Generelt om spørgsmålet</i></p> <p>SR Revision har accepteret valget som revisor for et nystiftet selskab, Supervisory ApS, som er drevet af en tidligere medarbejder fra Comfort Advisory. Comfort Advisory er SR Revision's største kunde.</p> <p>Comfort Advisory er ikke tilfredse med den potentielle dobbeltrolle hos SR Revision ved betjening af en konkurrerende virksomhed. Comfort Advisory vil ikke uden videre acceptere, at SR Revision betjener begge kunder.</p> <p>Spørgsmålet må anses som svært, idet det beskrevne dilemma ikke løses let ud fra de givne informationer. Vurderingen af besvarelsen må bero på kandidatens faktiske argumentation for de enkelte forhold, og hvorledes kandidaten forholder sig hertil.</p>	

Det vil dog ikke være acceptabelt at konkludere, at man fratræder som revisor for Supervisory ApS for at fastholde revisionen af Comfort Advisory.	
<i>Besvarelsens struktur</i>	
Der skal udarbejdes et notat, som beskriver situationen og hvorledes kandidaten forholder sig til de enkelte forhold, herunder hvad man vil foreslå Comfort Advisory af mulige løsninger.	
<i>Centrale problemstillinger</i>	
<p>SR Revision har accepteret valget som revisor for et nyt selskab (Supervisory ApS). Det fremgår af opgaveteksten, at kundeacceptprocedurer er gennemført samt at aftalegrundlag m.v. er på plads. SR Revision's væsentligste kunde, Comfort Advisory, vil ikke acceptere, at man også betjener en konkurrent.</p> <p>SR Revision må ikke acceptere, at deres største kunde vil bestemme, hvilke øvrige kunder, som de kan betjene. Kandidaten skal forholde sig til dette.</p> <p>Der er følgende mulige scenarier:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fratræder som revisor for Comfort Advisory 2. Fratræder som revisor for Supervisory ApS 3. Etablerer sikkerhedsforanstaltninger, som sikrer, at begge kunder kan betjenes	
<i>Fratræder som revisor for Comfort Advisory</i>	
<p>Kandidaten kan vælge at fratræde som revisor for Comfort Advisory, idet det vurderes, at Comfort Advisory stiller urimelige krav, og ikke må influere på, hvem SR Revision har som revisionskunder.</p> <p>Et fravalg af Comfort Advisory som revisionskunde er et acceptabelt scenarie.</p> <p>Den gode besvarelse medtager en beskrivelse af konsekvenser ved revisors fratræden, herunder anmeldelse til Erhvervsstyrelsen (med begrundelse, hvis fratræden ikke sker på ordinær generalforsamling) samt udarbejdelse af fratrædelsesprotokol.</p> <p>Den gode besvarelse ser dog også på det forretningsmæssige aspekt ved en sådan beslutning, da det vil få betydelige konsekvenser for SR Revision forretningsmæssigt, hvorfor alternative muligheder bør overvejes.</p>	

<i>Fratræder som revisor for Supervisory ApS</i>	
<p>Idet SR Revision har gennemført kundeacceptprocedurer og accepteret valget som revisor for Supervisory ApS, ligesom aftalegrundlaget er på plads, vurderes det ikke, at være en mulig løsning af fratræde som revisor for Supervisory ApS. Gør man dette kan der efterfølgende stilles spørgsmål ved SR Revision's uafhængighed overfor Comfort Advisory, som har påvirket denne beslutning.</p> <p>Vælger kandidaten, at SR Revision skal fratræde som revisor for Supervisory ApS skal dette trække væsentligt ned i vurderingen af besvarelsen.</p>	
<i>Alternativt setup</i>	
<p>Størrelsen af SR Revision bør kunne sikre, at man betjener begge kunder, og at de to revisionsteams vil være fuldstændig uafhængige af hinanden.</p> <p>Kandidaten kan overfor Comfort Advisory foreslå en sådan løsning, herunder redegøre for revisors tavshedspligt m.v., således at det tydeliggøres, at information ikke videregives fra den ene revisionskunde til den anden.</p> <p>Idet det må antages, at det er SR Revision, som er valgt som revisor for begge selskaber, og ikke den enkelte revisor, som person, må det endvidere antages, at man kan finde en løsning, som sikrer, at bemandingen er tilfredsstillende for begge parter.</p>	
Rettebemærkninger til spørgsmål 3	
Karakter for spørgsmål 3	

Kommentarer/sammenfatning vedrørende opgaven som helhed	
Samlet karakter for opgaven	
Bestået (B) eller ikke-bestået (IB)	

Rettekommentarer er udarbejdet af:

_____
Navn

_____
Dato